

'Ik heb geleerd dat het juist een kracht is om te vertellen dat je die achtergrond hebt'

Als er iets is waar Mark Achterbergh-Copier (35) niet tegen kan, is het onrechtvaardigheid. Het was zijn drijfveer om bij de politie te gaan, om zich in te zetten voor Roze in Blauw, en om uiteindelijk ook de politiek in te gaan. Hij is sinds 2019 gemeenteraadslid voor de VVD in Haarlemmermeer, waar hij dit jaar aan zijn tweede termijn is begonnen.

Tekst **Thea Reuver** Foto **Barbara Kroon**

Mark Achterbergh-Copier is geboren en getogen in een rijtjeshuis in Zwanenburg, een dorp onder de rook van Amsterdam waar zijn ouders een café hadden, De witte muis. Zijn moeder is een , zoals dat in woonwagengringen heet, burgervrouw. Zijn vader, Frans Achterbergh, is een geboren en getogen woonwagenebewoner. Van kinds af aan, vertelt Mark, kwam hij daardoor veel in de woonwagengrijn bij familie. 'Vooral bij een zuster van mijn vader, tante Trien, die bij de sloop woonde in Amsterdam. Daar heb ik in mijn jonge jaren heel veel rondgelopen.' Meerdere familieleden zijn inmiddels overleden, maar met twee andere zussen van zijn vader heeft hij nog altijd goed contact: 'De oudste zuster van mijn vader, tante Jenny van der Wal,

zij is 95. En tante Jaan de Recht, de tweelingzus van tante Trien, daar kom ik ook veel. Dus hoewel ik zelf niet in de wagen heb gewoond, heb ik wel heel veel van de cultuur meegemaakt en meegekregen.'

'Actiestand'

Mark wist al vroeg wat hij later wilde worden: politieagent. Zijn drijfveer? 'Rechtvaardigheidsgevoel', zegt Mark, 'dat had ik als kind al. Als iemand onrecht werd aangedaan, in welke vorm dan ook, daar kon ik altijd heel slecht tegen. Nog steeds. Dan ga ik in de actiestand. Ik was ook degene die op school tussen mensen in sprong en zo.' Zijn moeder had zo haar bedenkingen bij de aspiraties van haar zoon. 'Zij was bang dat ik niet zou worden aangenomen vanwege mijn achtergrond. Dat heeft ermee te maken dat ik ooms en

neven had die in de criminaliteit zaten, en vrij fors ook. Dus dat is het stigma waar we het altijd over hebben. Een deel daarvan klopte wel bij die ooms en neefjes.'

Spannend

En inderdaad: de vraag die Mark als eerste voor zijn kiezen kreeg tijdens het sollicitatiegesprek bij de Amsterdamse politie, was 'of hij een bepaalde oom kende'. Mark: 'Toen zei ik: ja die ken ik, alleen ik heb er geen contact mee omdat ik weet waar die mee bezig is en daar wil ik niks mee te maken hebben. En de rest van de familie zit daar ook zo in.' Het bleek het juiste antwoord. 'Dat was voor mij wel even heel spannend toen, want het was echt mijn droom om bij de politie te komen. En dan is het natuurlijk doodzonde als een ander dat voor jou kan verpesten.'

'Het is gewoon een hele beschermende gemeenschap. En dat is logisch, je moet elkaar ook een beetje vasthouden.'

we hadden, is dat ze met een jongen ging die op een van de kampjes in Amsterdam-West stond. De gemiddelde politieagent heeft echt geen idee waar hij dan moet zoeken, dus ik ben gaan bellen met een neef die op een van de kampjes daar woont: Help mij even, zegt jou dit wat, kun je misschien even rondvragen?' Dat gebeurde, en al snel kon Mark twee collega's naar een woonwagenlocatie sturen, waar ze bij een tante van hem terechtkwamen. 'Die wist precies wie en waar en hoe, dus we hadden dat meisje in twee uur tijd gevonden.'

'Was verder niks aan de hand hoor', vervolgt Mark lachend, 'die waren gewoon effentjes ontsnapt met z'n tweeën. En het mooie was, ik was toen de coördinator dus ik zat nog op het bureau, en mijn collega's kwamen bij mijn tante binnen en ik hoor haar zo op de achtergrond naar mij roepen: 'Hey jonge, hoe is het!'

'Het is leuk dat ik die twee werelden op een positieve manier ook een keer bij elkaar kan brengen. In plaats van met ME voor de deur staan, want dat is altijd het beeld natuurlijk.'

Groot gezin

Naast zijn werk is Mark een studie rechten gaan volgen. In 2020 is hij afgestudeerd in strafrecht. Een prestatie waar hij trots op is. Vooral omdat het vroeger nooit in hem was opgekomen dat hij een academische titel zou kunnen halen. Dat was eigenlijk een ver van mijn bed show in het gezin. 'Mijn moeder en vader komen allebei uit een groot gezin, van negen en vijftien kinderen.

Misschien was zijn voordeel ook, overweegt Mark, dat hij zelf niet op een woonwagencentrum woonde. 'Ik moet eerlijk zeggen dat ik geen voorbeeld ken van iemand van de reis die in een woonwagen woont en politiemans of -vrouw is. Misschien zijn ze er, maar ik moet ze nog tegenkomen.'

Elkaar vasthouden

Zestien jaar heeft hij bij het Amsterdamse korps gediend. In die hoedanigheid kwam hij ook wel op woonwagenlocaties. Soms zorgde dat voor een spanningsveld, zegt hij, maar zijn achtergrond had ook z'n voordelen. 'Er zijn veel collega's die niet heel graag naar een woonwagencentrum gaan. Ik heb dat natuurlijk niet, ik voel me daar echt niet onveilig en weet dat het vooral veel schreeuwen is. Het is gewoon een hele beschermende gemeenschap. En dat is logisch, je moet elkaar ook een beetje vasthouden.'

Effentjes ontsnapt

Mark herinnert zich een gebeurtenis waarbij zijn achtergrond ook echt van meerwaarde bleek. 'Er was een meisje verdwenen, en de enige informatie die

Zij moesten al heel vroeg gaan werken, op hun twaalfde, er moest gewoon geld binnenkomen. Zij hebben dus nooit de kans gehad te leren.'

Mark werd desondanks wel gestimuleerd zijn best te doen op school. 'Ik was heel erg van de centjes, van het sparen. En mijn moeder zei altijd: 'Elke keer als je een voldoende haalt op school verdien je geld, en elke keer als jij een onvoldoende haalt, lever je geld in.' Daar was ik kennelijk heel gevoelig voor toen, dus ik haalde wel altijd goede cijfers.'

Landelijke eenheid

Inmiddels werkt Mark niet meer bij het Amsterdamse korps, maar bij de landelijke eenheid. Daar is hij per 1 januari van dit jaar begonnen als jurist internationale politiesamenwerking. 'Juridisch is het nogal eens ingewikkeld om met andere landen informatie uit te wisselen om grensoverschrijdende en georganiseerde criminaliteit aan te pakken. Zeker met landen waarmee we geen verdragen hebben. Daar moeten dan creatieve oplossingen voor worden bedacht, en daar mag ik in adviseren.'

Gemeenteraadslid

Sinds 2019 is Mark tevens gemeenteraadslid voor de VVD in de gemeente Haarlemmermeer, die datzelfde jaar is gefuseerd met de oude gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Dit jaar is hij zijn tweede termijn ingegaan. 'Ik ben eigenlijk altijd al VVD-stemmer geweest, vanuit het liberalisme: vrijheid, jezelf kunnen zijn, zelf keuzes mogen maken. Dat zijn dingen die ik zelf heel sterk heb.' Na een jaar raadslidmaatschap werd hij benaderd om zich kandidaat te stellen als Tweede Kamerslid. 'Daar heb ik ja op gezegd. Ik sta nu op de lijst op nummer 59 en nummer 47 is net geïnstalleerd als Kamerslid. Dus het zou in principe nog kunnen dat ik erin kom deze periode, maar ik acht de kans niet heel groot hoor.'

Echt boos

Als raadslid ziet Mark het mede als zijn missie het clichébeeld dat over woonwagengebieden bestaat te

doorbreken. Dat doet hij onder andere door openlijk te vertellen over zijn achtergrond in media. 'Ik heb het altijd als een risico gezien, zo van: daar kunnen ze me op pakken. Alleen, ik heb inmiddels wel geleerd dat het juist een kracht is om te vertellen dat je die achtergrond hebt. Ook omdat het je uniek maakt, omdat jij kennis hebt van een cultuur waar heel veel mensen geen kennis van hebben. Ik begrijp heel goed als mensen van de reis komen inspreken bij ons in de raad, want dat is ook wel gebeurd de laatste jaren, en dat ze echt boos zijn dat ze geen standplaats krijgen of dat ze in een huurhuis moeten gaan zitten wat ze doodongelukkig maakt. En ik kan me ook voorstellen dat heel veel raadsleden denken: ja maar ze hebben toch een dak boven hun hoofd. Ja dat is wel zo, maar het bij elkaar over de vloer kunnen, elkaar in de gaten houden, voor elkaar kunnen zorgen dat wordt moeilijk als je 10, 12, 20 kilometer van elkaar woont. Dat is soms heel lastig uit te leggen, maar dat is wel de meerwaarde die ik dan als raadslid heb.'

'Ik heb inmiddels wel geleerd dat het juist een kracht is om te vertellen dat je die achtergrond hebt.'

Op de proef gesteld

Veel vaart met uitbreiding heeft de gemeente Haarlemmermeer - die 78 standplaatsen telt volgens het onderzoek van het ministerie van BZK - nog niet gemaakt. Sterker: nieuw woonwagengebied moet nog worden ontwikkeld. Mark erkent dat de gemeente niet bepaald voortvarend is geweest, maar nieuw beleid is volgens hem in de maak. 'Dat is ook zo opgenomen in het nieuwe coalitieakkoord.' Uitgangspunt van dat beleid zal in elk geval het Be-

leidskader van het Rijk zijn, weet Mark. De gemeente gaat nu aan de slag met het in kaart brengen van de behoefte aan standplaatsen. 'En op basis van die behoefte moeten wij gaan kijken met z'n allen hoe we dat gaan faciliteren.'

Het geduld van woonwagengebieden zal dus nog even flink op de proef worden gesteld in Haarlemmermeer. Mark verwacht dat het College van burgemeester en wethouders in het tweede kwartaal van 2023 het nieuwe beleid echt op papier heeft staan. En dan moet er nog ruimte voor nieuwe standplaatsen worden gevonden en standplaatsen worden gerealiseerd. Want dat daar behoefte aan is, dat hebben sprekers de gemeenteraad inmiddels wel duidelijk gemaakt.

Roze in Blauw

Naast zijn werk als jurist en raadslid zet Mark zich ook nog altijd in voor Roze in Blauw. Dat is het netwerk binnen de politie dat zich inzet voor mensen met een andere geaardheid. Zelf is Mark getrouwd met een man, vandaar ook zijn dubbele achternaam. 'Wij vonden het wel leuk om elkaars achternaam te hebben, maar zonder onze eigen naam te verliezen. Dus dachten we, dan doen we het zo.' Op de vraag of zijn geaardheid wordt geaccepteerd binnen de woonwagengemeenschap, zegt Mark: 'Over het algemeen zijn woonwagengebieden vrij gelovig, en dat botst natuurlijk vaak wel met homoseksualiteit. Maar ik moet zeggen, ik heb daar nooit echt problemen mee gehad. Ik denk dat dat binnen de familie Achterbergh toch wel redelijk geaccepteerd is. Niet door allemaal, maar dan wordt er gewoon niet over gesproken. Zo kun je het ook oplossen hé. Maar het is denk ik echt nog wel een issue binnen de gemeenschap in z'n geheel. Nou ja goed, dat is iets van alle tijden, denk ik dan maar.'

Mark Achterbergh heeft aangegeven dat mensen die contact met hem willen, hem kunnen mailen. Zijn e-mailadres is mark.achterbergh@gmail.com